

Miasto i Gmina Trzebiatów

**„Skąd mamy pieniądze
i na co je wydajemy?”**

Każda rodzina, instytucja, przedsiębiorstwo ma określone dochody i wydatki, pochodzą one z różnych źródeł i mają różne przeznaczenie. Zarówno w budżecie domowym czy też przedsiębiorstwa trzeba wiedzieć, czy nasze dochody pozwalają na dokonanie określonych zakupów. Podobnie rzecz się ma z budżetem gminy.

Podstawową jednostką samorządu terytorialnego jest gmina. Ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym definiuje ją jako wspólnotę samorządową tworzoną z mocy prawa przez wszystkich obywateli zamieszkujących określone terytorium. Istotą samorządu jest, że za pośrednictwem swoich przedstawicieli zarządza sprawami publicznymi. Kadencja rady gminy trwa cztery lata, licząc od dnia wyboru. Jej uchwały zapadają większością głosów, w obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady, w głosowaniu jawnym, chyba że ustawa w danym okresie stanowi inaczej.

Głównym aktem, który określa przepisy prawa dotyczącego finansów publicznych, jest ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Do podstawowych pojęć występujących w finansach publicznych należą dochody i wydatki oraz przychody i rozchody.

Budżet jednostki samorządu terytorialnego stanowi podstawę gospodarki finansowej w danym roku budżetowym, jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów. Budżet gminy uchwalany jest w formie uchwały budżetowej i stanowi podstawę gospodarki finansowej gminy. Na jego podstawie gmina prowadzi swoją gospodarkę finansową w sposób jawny i samodzielny.

Inicjatywa w sprawie sporządzenia projektu uchwały budżetowej przysługuje wyłącznie zarządowi jednostki samorządu terytorialnego przez co rozumie się burmistrza. Zarząd sporządza i przedkłada projekt uchwały budżetowej organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego, którym jest rada gminy oraz regionalnej izbie obrachunkowej celem zaopiniowania do dnia 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy.

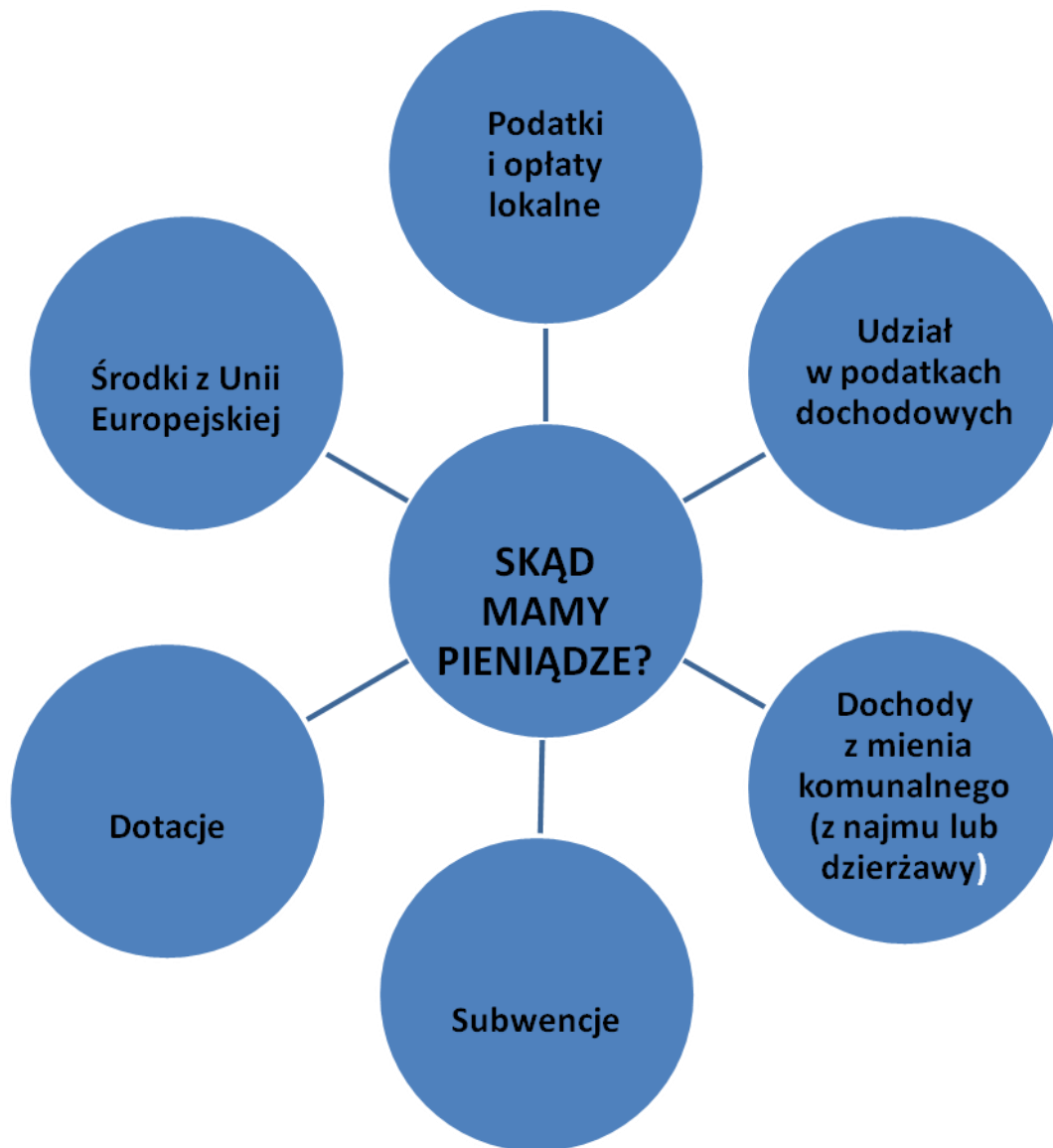
Opinię regionalnej izby obrachunkowej o projekcie uchwały zarząd przed uchwaleniem budżetu jest zobowiązany przedstawić organowi stanowiącemu. Uchwałę budżetową podejmuje się przed rozpoczęciem roku budżetowego, w szczególnie uzasadnionych przypadkach nie później niż do dnia 31 stycznia roku budżetowego. Do czasu podjęcia uchwały budżetowej podstawą gospodarki finansowej jest projekt .Budżet jednostki wykonuje zarząd. W terminie 21 dni od dnia podjęcia uchwały budżetowej zarząd przekazuje podległym jednostkom informacje o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków tych jednostek oraz wysokości dotacji i wpłat do budżetu.

Różnica pomiędzy dochodami a wydatkami budżetu stanowi odpowiednio nadwyżkę lub deficyt co przedstawia poniższy schemat.

DOCHODY PRZYCHODY		WYDATKI ROZCHODY
(to kredyty i pożyczki oraz nadwyżka środków z lat ubiegłych)		(to spłaty kredytów i pożyczek)
+	≥	+

Zarząd jednostki samorządu terytorialnego przedstawia w terminie do 31 marca roku następującego po roku budżetowym sprawozdanie z wykonania budżetu, informacje o stanie mienia komunalnego, a do 31 maja sprawozdanie finansowe. Po zapoznaniu się z tymi dokumentami oraz opinią regionalnej izby obrachunkowej jak też ze stanowiskiem komisji rewizyjnej , nie później niż do dnia 30 czerwca podejmuje się uchwałę w sprawie absolutorium.

SKĄD MAMY PIENIĄDZE?

Dochody z **podatków i opłat lokalnych** pochodzą m. in z: podatku od nieruchomości, podatku rolnego, leśnego, podatku od środków transportowych, opłaty od posiadania psów, opłaty targowej, miejscowej, prolongacyjnej, zezwoleń na sprzedaż alkoholu.

Gminie przysługują wpływy z udziału w obu podatkach dochodowych stanowiących dochód państwa. Wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze gminy wynosi 36,94 %, a podatku dochodowym od osób prawnych – 6,71 %.

Dochody z majątku gminy stanowią opłaty za dzierżawę i użytkowanie wieczyste gruntów, czynsze, wynajem pomieszczeń, a także dochody ze sprzedaży mieszkań lub działek.

Subwencje są bezzwrotną pomocą finansową udzielaną przez państwo i stanowią formę wyrównywania niewystarczających dochodów własnych gminy. Otrzymane z budżetu państwa subwencje to: oświatowa i wyrównawcza.

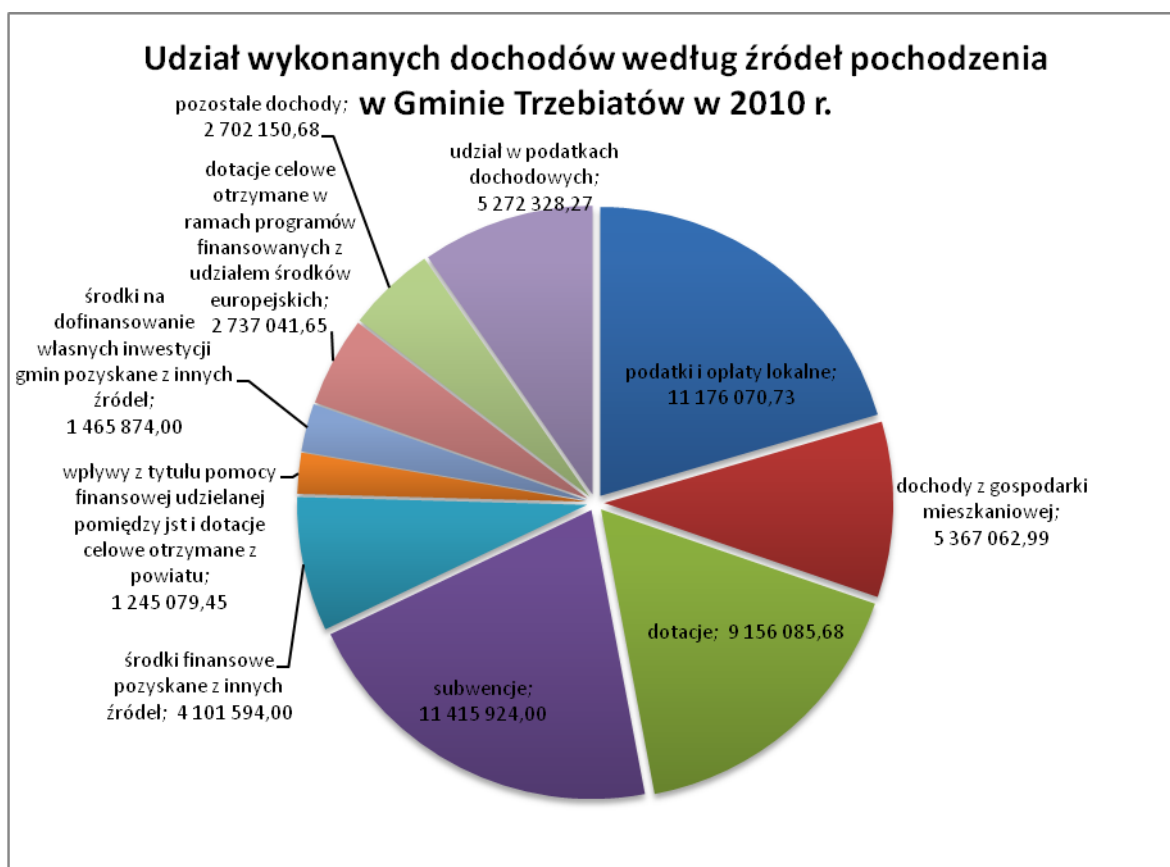
Dotacja to również bezzwrotna pomoc finansowa, charakteryzująca się tym, że może być wydana wyłącznie na cel , na który została przyznana. Gmina Trzebiatów pozyskuje także **środki z budżetu Unii Europejskiej oraz innych źródeł zagranicznych**. Są to środki pozyskiwane na realizację inwestycji w ramach różnych projektów unijnych.

Dochody na jednego mieszkańca na dzień 31.12.2010 r.

Źródła dochodów	Dochody na 1 mieszkańca
Podatki i opłaty lokalne	663,86 zł
Subwencje	678,11 zł
Dotacje	543,87 zł
Udział w podatkach dochodowych	313,18 zł
Dochody z gospodarki mieszkaniowej	318,80 zł
Wpływy z tytułu pomocy udzielanej pomiędzy jst	73,96 zł
Środki finansowe pozyskane z innych źródeł	243,63 zł
Pozostałe dochody	160,51 zł
Dotacje celowe otrzymane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich	162,58 zł
Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin pozyskane z innych źródeł	87,07 zł
OGÓŁEM	3.245,57 zł

Plan budżetu po stronie dochodów gminy Trzebiatów wyniósł 55.461.094,91 zł, a wykonano go na kwotę 54.639.211,45 zł tj. w 98,52 %, w tym:

- Dochody własne plan 46.885.647,00 zł ,wykonanie 46.066.246,21 zł tj.98,25 %
- Dotacje na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami plan 7.050.887,78 zł, wykonanie 7.048.486,37 zł tj.99,97 %
- Dotacje na zadania wg porozumień między jst plan 1.524.560,13 zł, wykonanie 1.524.478,87 zł tj 99,99 %.

Powyższe dane obrazują, że największymi dochodami własnymi budżetu gminnego są subwencje stanowiące 20,89 % ogółu dochodów, zaś drugą co do wielkości pozycją generującą dochody gminy są podatki i opłaty lokalne, które wynoszą 20,45 % ogółu dochodów.

Plan przychodów budżetu wyniósł w 2010 r. 7.259.200,00 zł, z tego 973.000,00 zł nadwyżka środków na rachunku bankowym z lat ubiegłych, emisja obligacji – 6.260.000,00 zł oraz 26.200,00 – spłata pożyczek z Gminnego Funduszu Remontowego. Emisja obligacji komunalnych w roku 2010 na kwotę

6.260.000,00 zł dotyczyła projektów realizowanych w ramach umów zawartych na realizację programów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Do końca roku projekty te nie zostały rozliczone i nie otrzymano refundacji tych środków.

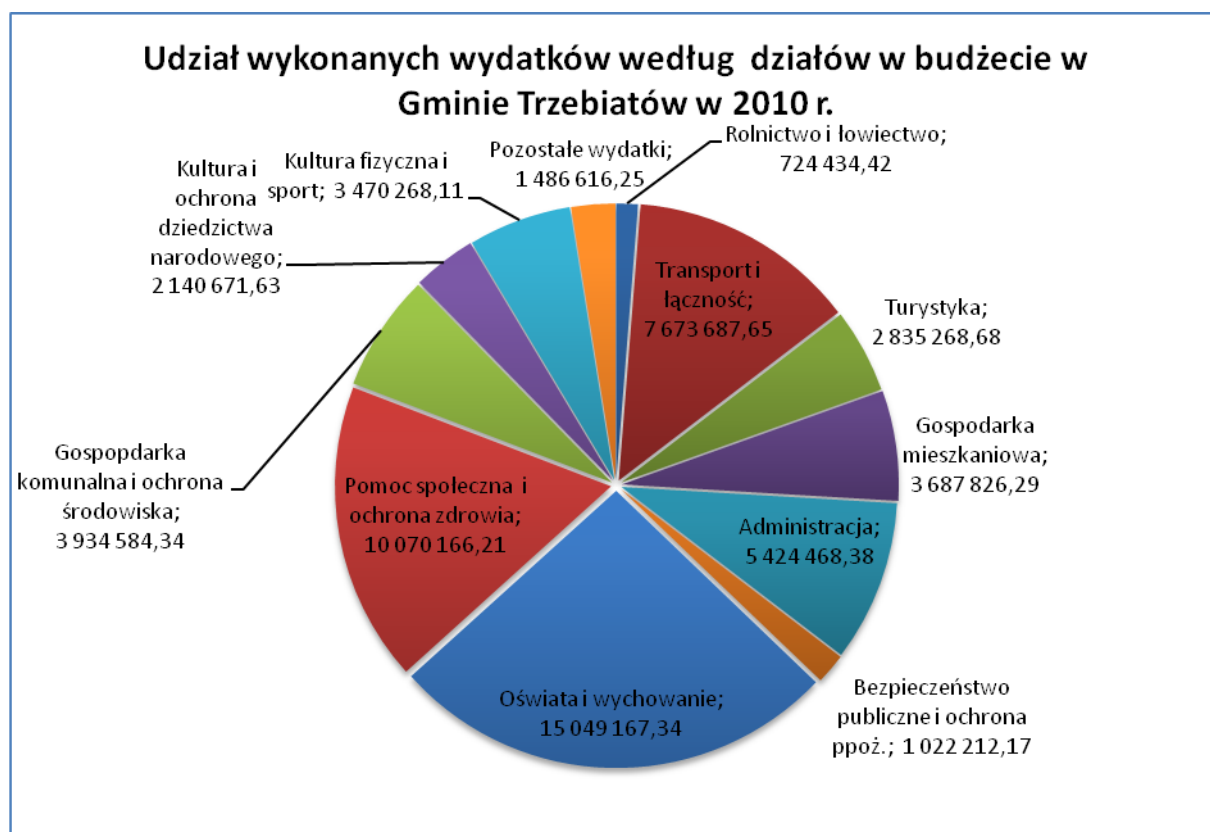
NA CO WYDAJEMY PIENIĄDZE?

Zgromadzone dochody Gmina przeznacza na wydatki bieżące i wydatki majątkowe (inwestycyjne).

Wydatki bieżące służą zaspokojeniu bieżących potrzeb mieszkańców w zakresie edukacji, pomocy społecznej, gospodarki komunalnej i mieszkaniowej, utrzymania ulic miejskich itp. **Wydatki majątkowe** ponoszone są na inwestycje i służą rozwojowi Gminy.

W 2010 r. na planowaną kwotę inwestycji 14.770.733, 00 zł wydatkowano 12.653.951,18, 00 zł tj. 85,67 %. Zrealizowano m.in. następujące inwestycje:

- przebudowa drogi Mrzeżyno- Dźwirzyno-Kołobrzeg wraz z przebudowa mostu nad kanałem Resko – 422.835,38 zł;
- przebudowa drogi gminnej przez miejscowość Siemidarzno – 2.188.423,35 zł;
- modernizacja nawierzchni jezdni i chodników – ul. Wolności w Trzebiatowie – 554.266,31 zł;
- przebudowa ul. Nadmorskiej, Miłosza, Zacisze w Mrzeżynie – 1.539.897,81 zł;
- modernizacja portu rybackiego w Mrzeżynie – 248.836,39 zł;
- przystanie kajakowe – 1.556.616,92 zł;
- budowa budynków komunalnych – 1.134.277,52 zł;
- przebudowa schodów w ratuszu oraz renowacja drzwi głównych – 67.806,09 zł;
- kompleksowe uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie miasta Trzebiatów (budowa kanalizacji, kompostowni oraz odtworzenie nawierzchni po kanalizacji) – 1.605.138,13 zł;
- kanalizacja w Mrzeżynie ulica Boczna i Wiejska – 58.560,00 zł;
- modernizacja świetlicy wiejskiej w Chomętowie wraz z wyposażeniem – 610.139,25 zł;
- rewitalizacja pałacu wraz z rozbudową i zagospodarowaniem terenu – 83.478,71 zł;
- budowa hali sportowej w Mrzeżynie – 1.303.575,80 zł;
- Internet bezprzewodowy w Gminie Trzebiatów – 14.640,00 zł;

Budżet po stronie wydatków został wykonany w 93,94 %. Plan na kwotę 61.228.174,91 zł wykonano w kwocie 57.519.371,47 zł. Z budżetu wydatkowano na:

- zadania inwestycyjne – kwotę 12.653.951,18 zł tj. 22,00 % ogólnej kwoty wydatków
- zadania bieżące – kwotę 44.865.420,29 zł tj. 78,00 %.

Plan rozchodów na dzień 31 grudnia 2010 r. wyniósł 1.492.120,00 zł. Rozchody przeznaczano na spłatę rat pożyczek zaciągniętych w latach poprzednich, wykup obligacji jak również zabezpieczono środki na udzielenie pożyczek z Gminnego Funduszu Remontowego.

Wydatki na jednego mieszkańca na dzień 31.12.2010 r.

Wydatki wg działów	Wydatki na 1 mieszkańca
Oświata i wychowanie	893,92 zł
Rolnictwo i łowiectwo	43,03 zł
Pomoc społeczna i ochrona zdrowia	598,17 zł
Administracja	322,21 zł
Transport i łączność	455,82 zł
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	233,71 zł
Kultura fizyczna i sport	206,13 zł
Gospodarka mieszkaniowa	219,06 zł
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	60,71 zł
Turystyka	168,42 zł
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	127,16 zł
Pozostałe wydatki	88,31 zł
Ogółem	3.416,65 zł

Z powyższych danych wynika, że Gmina z ogółu wydatków budżetu w 2010 r. najwięcej wydatkowała na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą – 26,20 % oraz na pomoc społeczną – 16,70 %

Finansowanie budżetu w roku 2010 pokryto:

- nadwyżką środków na rachunku bankowym z lat ubiegłych – 973.428,53 zł
- emisją obligacji na kwotę – 6.260.000,00 zł
- spłatą pożyczek udzielonych z Gminnego Funduszu Remontowego – 26.075,82 zł

Mieszkańcy gminy wyrażają swoją wolę w głosowaniu powszechnym (wybory i referendum) lub za pośrednictwem organów gminy (burmistrza). Działalność organów jest jawna. Obywatele mają prawo do otrzymywania informacji, wstępu na sesje rady gminy i posiedzenia jej komisji, a także wglądu do protokołów z posiedzeń organów gminy i komisji rady gminy.